

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventuræ Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiæ, Speculum Disciplinæ, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

De humilitate ad nosipsos. Cap. XXX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53148)

Humilitas
sanctorum

Hæc est humilitas sanctorum & magnorum, qui quanto maiores se vident, tâto magis humiliant se in omnibus quæ habent, totum redentes illi à quo totum habent: quia furti reus est, qui sibi aliquid retinet de his, quæ sibi comodata sunt invito Domino, cum ipse dicat, *1sa. 42. 8* Gloriam meam alteri non dabo. Profectum nobis libenter communicat in donis suis, sed gloriam sibi seruat. Quod autem non sumus, similiter monet nos humiliari: quia vana & inanis gloria est, extolli de eo quod non est, velut si lutum gloriatur se esse aurum, & nanus iactet se esse gigantem, & mendicus credat se esse regem, & Aethiops niue candidiorem. *Apoc. 3. 17* Apoc. Dicis quia dives sum, & nullus egeo: & nescis quia tu es miser, & miserabilis, & pauper, & cæcus, & nudus. Hæc humilitas est pauperum & imperfectorum, qui considerata sua inopia & imperfectione, in cõparatione sublimitatis aliorum resiliunt in se, & ex iudicio veritatis sibi metipsis vilescunt. Sic Dominus nos cæcos natos, per nostri ignorantiam, illuminat, lutum vnde facti sumus liniendo super oculos nostros: vt primò incipiamus nos ipsos agnoscere, deinde ipsum illuminatorem nostrum credendo proni adorare. Ex luto visum recipit, qui ex conditionis propriæ fragilitate seipsum humiliatus agnoscit.

De humilitate ad nos ipsos.

CAP. XXX.

TRIPlicem verò humilitatem habere debemus. Humiles enim esse debemus in nobis, humiles ad proximum, & humiles ad Deum. In nobis debemus esse humiles, nosmetipsos ex consideratione propriæ vitæ despiciendo: vt omnia quæ in nobis despiciabilia

bilis agnoscimus, tam in naturalibus defectibus quàm fortuitis, & maximè culpabilibus & vitiosis diligenter attendamus, vt ex eorum intuitu apud nos humiliemur. Secundò in nobis simus humiles, mores & gestus humiles habendo, & verba humilia & responsa. Vnde *Pf. 34, 14* David, Quasi lugens & cōtristatus, sic humiliabar. Tertiò, vt in humilibus obsequiis, operibus, & officiis nosmetipsos exerceamus, in quibus apparet vilitas, & quæ alij horrent & despiciunt: vt fordes purgare, rusticalia opera facere, & vestibus vilioribus contentos esse, & cibis & aliis similibus. Vnde David, *Ludam 1. Reg. 6, 24* & vilior fiam plusquam factus sum, & ero humilis in oculis meis.

De humilitate ad proximum.

CAP. XXXI.

AD proximum debemus esse humiles. Primò, meliores & digniores ipsos nobis reputando, nō eos despiciendo vel temerè iudicando. Vnde Apostolus ad Philippenses, *Hu- phil. 2, 3* militate superiores sibi inuicem arbitantes. Secundò, honore exteriori inuicem præuenientes, reuerendo, inclinādo, locum primum vbiq̃ præbendo, non eis detrahēdo, sed obediendo, obsequendo, promouēdo: & eos apud cæteros exaltare, & facta eorum commendare, laudare, & extollere, dum modo bona sint, & mala eorum tegere non fictè sed purè. Tertiò, patienter eorum infirma opera tolerare, & læsiones sustinere, si quas inferunt nobis, & malum pro malo non reddere: nec odiū, nec iurgia, nec clamores contra eos exercere, & correptiones eorum patienter recipere. *Psal. 34, 13* Psalm. Cùm mihi molesti essent, humiliabam animam meam. Item proximorum alij (unt æquales